

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะทำงานจัดการความรู้ (KM Team) ฝ่ายบริหารทั่วไป โทร. ๒๗๔๐

ที่ KM สบอ ๑๓๕ /๒๕๕๙ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานการประชุมคณะกรรมการจัดการความรู้ (KM Team) ครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ และร่วมรับฟังการ
ถ่ายทอดองค์ความรู้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙

เรียน ผส.บอ. , ที่ปรึกษา สบอ., ผอ.ส่วน, ผอช.ภาค ,ทน.๑-๙ บอ. และหัวหน้าฝ่ายต่างๆ

ตามหนังสือคณะกรรมการจัดการความรู้ (KM Team) ที่ KM สบอ ๘๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙ ขอเชิญประชุมคณะกรรมการจัดการความรู้ (KM Team) ครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ และร่วมรับฟังการถ่ายทอดองค์ความรู้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๑๔ อาคารที่ทำการฝ่ายวิชาการ กรมชลประทาน สามเสน กทม. นั้น

คณะกรรมการจัดการความรู้ (KM Team) ขอสรุปประเด็นสำคัญในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ ตามรายงานการประชุมที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบทั่วกัน

(นายไกรนิธิ รัตนธาดา)

เลขานุการคณะกรรมการ KM Team

รายงานการประชุมคณะทำงานจัดการความรู้ (KM Team) ครั้งที่ ๖/๒๕๕๙
และร่วมรับฟังการถ่ายทอดองค์ความรู้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙
เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๓๐-๑๒.๐๐ น.
ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๑๔ อาคารที่ทำการฝ่ายวิชาการ กรมชลประทาน สามเสน กทม.

ผู้มาประชุม

๑. นายเลิศชัย	ศรีอนันต์	ผส.บอ.
๒. นายพงศกรณ	สุวรรณพิมล	ที่ปรึกษา สบอ.
๓. นายศุภชัย	แก้วลำไย	ผชน.บอ.
๔. นายเอกพงษ์	แน่นอุดร	ผู้แทน ผปช.บอ.
๕. นายสมภพ	อินตะรักษา	ผอช.ภาคเหนือตอนล่าง
๖. นายไวยุจน์	เอี่ยมโอภาส	ผอช.ภาคตะวันออก
๗. นางศิริรัตน์	โสภณ	ผู้แทน ทน. ๑-๙ บอ.
๘. นางพัชรวิรี	สุวรรณนิก	พบ.บอ.
๙. นายสมชัย	นัยอนันต์	ตค.บอ.
๑๐. นายวรวิฑู	บุญทอง	มอ.บอ.
๑๑. นายสมบัติ	สาลิพัฒนา	ผู้แทน พน.บอ.
๑๒. นางสาวอรญา	เชียวคุณา	บห.บอ.
๑๓. นายสิทธิโชค	ชาติมาลา	กช.บอ.
๑๔. นายปิยพัฒน์	เหลือโกศล	ผู้แทน วน.บอ.
๑๕. นางจินตนา	ยิ้มจันทร์	บส.บอ.
๑๖. นางสุนันท์	บุญเที่ยง	งบ.บอ.
๑๗. นายไกรনী	รัตนธาดา	เลขานุการคณะทำงาน
๑๘. นางสาวณัฐพัชร	ศุภธนาพันธ์	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙. นายจักรกริช	นาควิโรจน์	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. นายพงษ์เทพ	ประกอบธรรม	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. ว่าที่ ร.ท.ธนาศักดา	ทับโชน	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. นางสาวนิตา	มูลสาร	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. นางสาวปัญชิกา	มูลรังษี	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. นายวิจักษณ์	ศรีจันทร์	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๕. นายสุภัทรชัย	จุมทอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๖. นายเอกลักษณ์	จันทร์นาคา	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาววิฑิตา	สุมิพันธ์	วิศวกรชลประทาน
๒. นายสุทัศน์	คำอ่อนศรี	วิศวกรชลประทาน
๓. นางสาวพรทิพย์	กาญจนพรหม	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
๔. นางสาวอุษา	นรสิงห์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติ
๕. นายเมธัส	เย็นประพันธ์	วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ

๖. นายกิระพล	แก้วจรัส	นายช่างสำรวจ
๗. นางสาวดวงกมล	ไพรมณี	นายช่างสำรวจ
๘. นายฤกษ์รัตน์	พนมขวัญ	วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ
๙. นางสาววรินทรา	แซ่โล่	วิศวกรชลประทาน
๑๐. นางสาววิษญาณี	อ้อรัตน์	วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ
๑๑. นางยานี	กลิ่นเจริญ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๒. นายวิโรจน์	คชเลิศ	วิศวกรโยธาชำนาญการ
๑๓. นายกษิต์เดช	ซีตา	วิศวกรโยธาชำนาญการ
๑๔. นางสาวกมลทิพย์	เงินแพทย์	ช่างฝีมือสนาม ช ๓
๑๕. นายจตุพล	ฤทธิ์ตรีเนียม	พนักงานเครื่องคอมพิวเตอร์ (พร.)
๑๖. นางสาวรัชนีกร	พรหมแสง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
๑๗. นายดุษฎ์	ศรีสุข	วิศวกรชลประทาน
๑๘. นายปรเมนทร์	ชะพินิจ	วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ
๑๙. นายพิพัฒน์	ปฏิพัทธ์ปถวี	วิศวกรชลประทาน
๒๐. นางสาวรุ่งนภา	จันแจ	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
๒๑. นายมานัส	ทองมาลัย	วิศวกรโยธาปฏิบัติการ
๒๒. นายธีรวัฒน์	เสนาหาญ	วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ
๒๓. นายจตุรงค์	หมุดวง	วิศวกรชลประทาน
๒๔. นางสาวฐาปนีย์	มีชำนาญ	วิศวกรชลประทาน
๒๕. นางสาววิราวรรณ	โชคอำนวยเจริญ	นักจัดการงานทั่วไป
๒๖. นางอำพรณ	เปลี่ยนแปลก	พนักงานบริการเอกสารทั่วไป
๒๗. นายรักสกุล	อรุณรัตน์	วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ
๒๘. นางสาวพรชมล	เทียนพุด	วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ
๒๙. นายสำราญ	บุญถิ่น	วิศวกรชลประทานชำนาญการ
๓๐. นางสาวศิริธร	มานพ	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
๓๑. นางปาณิชา	จันทร์สุข	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๓๒. นายผัน	ศรีมา	ทน. ๒ บอ.
๓๓. นางปวรวยา	สุคนธา	ช่างฝีมือโรงงาน ช ๒
๓๔. นายสมพร	ไกรสร	ช่างฝีมือสนาม ช ๒
๓๕. นายศรชัย	สิทธิรักษ์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
๓๖. นางสาวพรปวีณ์	ปันดอนตอง	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
๓๗. นางสาวอรพรรณ	เชือกสิกรรม	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
๓๘. นางสาวอังสนา	เกิดชูชื่น	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
๓๙. นางสาวธนาภรณ์	อู่ใจดี	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๔๐. นางสาวปวรรณนา	สุทธสนธิ์	เจ้าพนักงานธุรการ บ ๑

ผู้ไม่มาประชุม (ติดราชการ)

๑. นายชัชชม	ชมประดิษฐ์	ผจน.บอ.
๒. นายจเร	ทองด้วง	ผอท.บอ.
๓. นายอัครศักดิ์	นครวางค์	ผปบ.บอ.

๔. นายธาดา	พูนทวี	ผปน.บอ.
๕. นายปกรณ์	สุตสุนทร	ผอช.ภาค ตอน.ตอนล่าง
๖. นายสุรพันธ์	อินแก้ว	สพ.บอ.
๗. นางจิรา	สุขกล้า	วอ.บอ.
๘. นายวิภาพ	ทิมสุวรรณ	ยบ.บอ.
๙. นางสาวนิโลบล	อรัณยภาค	ตป.บอ.
๑๐. นายธเนศร์	สมบูรณ์	ปน.บอ.
๑๑. นายสันติ	เต็มเอี่ยม	จน. ๑ บอ.
๑๒. นายณัฐพัชร์	วงศ์สกุลักษณ์	ผน.บอ.
๑๓. นางสาววราลักษณ์	งามสมจิตร	สน.บอ.
๑๔. นายวิชญ์	ศรีวงษา	ตน.บอ.
๑๕. นางรุ่งนภา	ทองศิริ	ธก.บอ.
๑๖. นางณัฐวรรณ	บุญงามขำ	พด.อน.

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องการรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙

คณะทำงานรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๕๐๐ ชั้น ๕ ตึกศูนย์วิศวกรรมชลประทาน (IEC) กรมชลประทาน สามเสน กทม.

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร เทคนิคและการสร้างสรรค์สื่อการนำเสนอองค์ความรู้ รุ่นที่ ๑

นายไกรนิธี รัตนธาดา เลขานุการคณะทำงาน KM Team ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ทีมงานจัดการความรู้ กรมชลประทาน มีการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร เทคนิคและการสร้างสรรค์สื่อการนำเสนอองค์ความรู้ รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ เมษายน ๒๕๕๙ ณ โรงแรมเมธาวลัย ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งทางสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ส่งบุคลากรเข้าร่วมรับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ดังกล่าว จำนวน ๑ ราย คือ นายภควงษ์ วรรณวงษ์ วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ ส่วนความปลอดภัยเขื่อน

๓.๒ แจ้งเวียนขอความร่วมมือให้ส่งภาพกิจกรรมต่างๆ พร้อมรายละเอียดประกอบ

นายไกรนิธี รัตนธาดา เลขานุการคณะทำงาน KM Team แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ทีมเลขานุการคณะทำงาน KM Team สบอ. ได้ส่งหนังสือแจ้งเวียนไปยังหน่วยงานต่างๆ ให้ส่งภาพกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการความรู้ของแต่ละหน่วยงานภายใน สบอ. มี ๓ ช่องทาง ดังนี้

ช่องทางที่ ๑ Facebook "คลังความรู้ สบอ."

ช่องทางที่ ๒ Line "เครือข่าย km สบอ."

ช่องทางที่ ๓ E-mail : kmteamwork@hotmail.com

การนำเสนอถ่ายทอดองค์ความรู้ รายละเอียดต่างๆ สามารถเปิดดูได้ใน Web คลังความรู้ สบอ. ในหัวข้อ “๑ หน่วยงาน ๑ องค์ความรู้” หรือ http://kmcenter.rid.go.th/kchydhome/km_hydro/kl.php

๑) “เปียกสลับแห้ง แกล้งข้าว” โดย นายศุภชัย แก้วลำใย (ผชน.บอ.)

การผลิตข้าวระบบ “เปียกสลับแห้ง แกล้งข้าว”

จากเดิมการปลูกข้าวที่มีการใช้น้ำแช่ไว้ในแปลงนาตลอดเวลา เพื่อควบคุมหญ้า ผลที่ตามมาคือ ใช้น้ำในการทำนาปริมาณมาก ข้าวไม่กินปุ๋ย แดกกอน้อย เกิดนาหล่ม อ่อนแอต่อโรคทำให้ถูกแมลงเข้าทำลายได้ง่าย เกษตรกรจึงต้องใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลงจำนวนมาก ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง เทคนิคการปลูกข้าวระบบ “เปียกสลับแห้ง แกล้งข้าว” เป็นการปลูกข้าวที่ใช้น้ำน้อย ช่วยป้องกันเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และแก้ปัญหาหล่มข้าวไม่ล้มตอนเกี่ยว

หลักการที่ใช้ในการปลูกข้าวแบบ “เปียกสลับแห้ง แกล้งข้าว”

๑) ไม่ต้องปล่อยน้ำแช่ไว้ในแปลงนาตลอดเวลา ให้ใช้ท่วระดับน้ำไปติดตั้งไว้ในแปลงนาเพื่อคุระดับน้ำได้ดิน โดยใช้ท่อพีวีซีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๔ นิ้ว ยาว ๒๕ เซนติเมตร เจาะเป็นรู ๔๐ รู นำไปฝังในนาข้าวให้ขอบท่ออยู่พ้นจากพื้นนา ๕ เซนติเมตร เมื่อน้ำหน้าดินในนาแห้งให้น้ำได้ดินในท่อก่อน “ถ้าน้ำยังลดลงไม่ถึง ๑๕ เซนติเมตร ก็ยังไม่จำเป็นต้องใช้น้ำ”

๒) วิธีนี้ช่วยทำให้ไม่สิ้นเปลืองสูบน้ำเข้ามาเกินความจำเป็น และช่วยทำให้รากข้าวเจริญเติบโตได้ดีขึ้นด้วย ทำให้ไม่ต้องใช้น้ำมาก

ข้อดี และการปฏิบัติ

ทำได้ตั้งแต่สัปดาห์ที่สอง-เว้นช่วงข้าวตั้งท้อง-ปล่อยให้แห้งก่อนการเก็บเกี่ยว ๑๕ วัน

๑) ความชื้นที่โคนกอข้าว ต่ำ อุณหภูมิหน้าผิวดิน จะสูงๆ ต่ำๆ เพลี้ยไม่ชอบ

๒) ต้นข้าว จะไม่อวบน้ำ ผงังเซลล์จะแข็งแรง เพลี้ยจะไม่ชอบ

๓) หน้าดินแตกกระแหว รากข้าวได้ออกซิเจนมากขึ้น ทำให้ต้นข้าวแข็งแรง

๔) ระบบราก ทำงานอย่างเต็มที่ มีการแตกกอดี

๕) หน้าดินได้มีเวลา เซहतัว ลดปริมาณน้ำในแปลงนาข้าวลง ช่วยลดปัญหานาหล่ม

๖) หลังจากหน้าดินแตก ก็ค่อยใส่ปุ๋ยลงไป ในนา ปุ๋ยจะลงไป ในรอย crack (เหมือนกับการฝังปุ๋ยไว้ในดิน ทำให้รากข้าวดูดซึมสารอาหารได้เต็มที่ การใช้ปุ๋ยมีประสิทธิภาพมากขึ้น) ดีกว่าการหว่านแบบเดิม ที่เม็ดปุ๋ยอยู่บนผิวดิน รากไม่เจอปุ๋ย และทำให้รากข้าวลอย มีการคายประจุ ออกไปในอากาศ ข้าวไม่ได้สารอาหารเต็มที่

๗) เติมน้ำลงในแปลงนา ปุ๋ยที่อยู่ในดิน ละลายน้ำ ต้นข้าว กินอย่างหิว กระจาย ต้นข้าวแข็งแรง

๘) หากมีหญ้าขึ้นระหว่างแถว ก็พรวนดินปิดหน้าดิน ฝังปุ๋ยไว้ในนา กำจัดหญ้าไปในตัว ด้วย Rotary weeder

๙) เลี้ยงเป็ดในร่องนาดำ (บ้านที่มีคนอยู่ ปลวก แมลง ไม่ขึ้นบ้าน แปลงนามีเป็ดอยู่ก็จะ มีเสียง และคลื่นความร้อน รบกวนการอยู่ของแมลง)

ข้อจำกัดในการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง

๑) เปียกสลับแห้งแกล้งข้าวทำได้ในพื้นที่ “ควบคุมน้ำได้” และมีต้นทุนเอาน้ำเข้านาต่ำ เช่น พื้นที่ชลประทาน

๒) ไม่เหมาะสำหรับพื้นที่ดินเค็ม อาจทำให้ข้าวตายได้

- ก) งดเว้น การปล่อยน้ำให้แห้ง "ช่วงข้าวตั้งท้อง"
- ข) ปล่อยให้น้ำดินแห้งก่อนการเก็บเกี่ยว ๑๕ วัน
- ค) ดินที่เหมาะสม คือ ดินที่ไม่เฝ้าตอฟางข้าว (มีอินทรีย์วัตถุในดินให้ข้าวเลี้ยงตัวระหว่าง
หน้าดินแห้ง)

กรมชลประทานกับโครงการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง

๑. การทดลองหาช่วงระยะเวลาและจำนวนครั้งในการให้น้ำแบบเปียกสลับแห้งของข้าว
เหนียวพันธุ์สันป่าตอง ๑ โดยนายศุภชัย แก้วลำไย

วัตถุประสงค์

- เพื่อทดลองหาปริมาณการให้น้ำที่ลดลงจากการให้น้ำแบบเปียกสลับแห้ง
เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณการให้น้ำท่วมขังตลอดฤดูปลูก
- เพื่อทดลองหาจำนวนครั้งและช่วงเวลาที่เหมาะสมในการให้น้ำแบบเปียกสลับแห้ง
โดยไม่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตเมื่อเปรียบเทียบกับการให้น้ำแบบท่วมขังตลอดฤดูปลูก

ตารางแสดงปริมาณน้ำที่ให้แต่ละวิธีการ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	วิธีการที่ ๑	วิธีการที่ ๒	วิธีการที่ ๓	วิธีการที่ ๔	หมายเหตุ
๑	๑๔/๒/๒๕๕๖	๑๓๑.๕๒	๑๑๕.๘๔	๑๓๗.๒๘	๑๔๕.๒๘	อายุ ๓๕ วัน
๒	๒๑/๒/๒๕๕๖	-	๑๑๗.๑๒	-	๑๒๕.๔๔	อายุ ๔๒ วัน
๓	๒๘/๒/๒๕๕๖	-	๑๐๐.๘๐	-	๑๑๒.๙๖	อายุ ๔๙ วัน
๔	๗/๓/๒๕๕๖	๑๔๕.๙๒	๑๒๔.๔๘	๑๔๕.๒๘	๑๓๗.๒๘	อายุ ๕๖ วัน
๕	๑๔/๓/๒๕๕๖	๑๐๙.๔๔	-	-	๑๒๐.๖๔	อายุ ๖๓ วัน
๖	๒๑/๓/๒๕๕๖	๑๑๘.๐๘	-	-	๑๒๒.๕๖	อายุ ๗๐ วัน
๗	๒๘/๓/๒๕๕๖	๑๒๐.๖๔	๙๕.๐๔	๑๒๑.๙๒	๑๒๙.๒๘	อายุ ๗๗ วัน
๘	๔/๔/๒๕๕๖	๑๑๓.๒๘	๑๒๔.๘๐	๑๑๗.๗๖	๑๐๘.๑๖	อายุ ๘๔ วัน
๙	๑๑/๔/๒๕๕๖	๑๑๐.๗๒	๑๑๒.๙๖	๑๑๔.๕๖	๑๑๐.๐๘	อายุ ๙๑ วัน
๑๐	๑๘/๔/๒๕๕๖	๑๐๔.๖๔	๑๑๕.๕๒	๑๑๖.๑๖	๑๒๑.๙๒	อายุ ๙๘ วัน
๑๑	๒๕/๔/๒๕๕๖	๑๐๔.๖๔	๑๒๓.๕๒	๑๐๖.๒๔	๑๐๔.๐๐	อายุ ๑๐๕ วัน
๑๒	๒/๕/๒๕๕๖	๑๐๔.๓๒	๙๗.๙๒	๑๑๐.๔๐	๑๑๖.๘๐	อายุ ๑๑๒ วัน
	รวม	๑๑๖๓.๒๐	๑๑๒๘.๐๐	๙๖๙.๖๐	๑๔๕๔.๔๐	

๒. โครงการจัดทำแปลงสาธิตการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง ในเขตพื้นที่ชลประทาน
อ่างเก็บน้ำแม่โกน อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่ โดยโครงการชลประทานเชียงใหม่ สำนักงานชลประทานที่ ๑
ร่วมกับ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

สรุปผลตอบแทน

- ๑) การใช้น้ำ แปลงปกติ ๑,๕๒๐.๒๗ m^๓ แปลงแก้งข้าว ๑.๑๗๒.๔๖ m^๓ ความต่าง -๒๒.๘๘%
- ๒) ผลผลิต แปลงปกติ ๗๑๑.๖๕ kg/rai แปลงแก้งข้าว ๘๔๔.๘๗ kg/rai ความต่าง +๑๓๓.๒๒ kg
- ๓) เมล็ดพันธุ์ แปลงปกติ ๑๕ kg/rai แปลงแก้งข้าว ๕ kg/rai ความต่าง -๖๐%
- ๔) ปุ๋ย แปลงปกติ ๑๒๕ kg/rai แปลงแก้งข้าว ๗๕ kg/rai ความต่าง -๕๐%
- ๕) สารเคมีกำจัดศัตรูพืช แปลงปกติ ๒ ครั้ง แปลงแก้งข้าว ๑ ครั้ง ความต่าง -๕๐%

ข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ผส.บอ. ชักถามเกี่ยวกับเรื่องขยายพื้นที่สนับสนุนในการทำนาเปียกสลับแห้ง
- ผชน.บอ. ได้ชี้แจงว่าตามแนวคิดจะทำ ๑ โครงการ ๑ แปลง เนื่องจากปีนี้น้ำน้อย ไม่มีการส่งน้ำ จึงสามารถดำเนินการต่อได้ แต่มีในส่วนของกรมการข้าวที่ยังดำเนินการต่อ โดยเลือกพื้นที่ที่สามารถส่งน้ำได้ และเชิญกรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แนะนำ ในข้อมูลบางส่วน ซึ่งกรมชลประทานจากเดิม ผชน.บอ. และ ผชช.ชป. ๑๑ เข้าร่วมโครงการ แต่ปัจจุบันกรมมอบหมายให้ ดร.วัชระ เสือดี เป็นผู้แทนกรมชลประทาน

๒. นายสมบัติ สาลีพัฒนา ขอเสนอแนะในส่วนของโครงการเปียกสลับแห้งแก้งข้าว ในปีที่ผ่านมากรมชลประทานได้ดำเนินการในเรื่องการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า ซึ่งในเขตสำนักงานชลประทานที่ ๑๑ ก็มีการดำเนินการทำโครงการเปียกสลับแห้งแก้งข้าว แต่ขาดกระบวนการบางส่วนที่ยังมีข้อมูลไม่ครบถ้วน ซึ่งทำให้ไม่มีข้อมูลสำคัญในการเปรียบเทียบข้อมูลของแปลงปกติ กับแปลงแก้งข้าว หากมีข้อมูลในส่วนนี้จะทำให้เกษตรกรในพื้นที่เห็นการเปรียบเทียบได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร ดร.วัชระ เสือดี เป็นที่ปรึกษาศูนย์ ก็แนะนำให้ทำโครงการเปียกสลับแห้งแก้งข้าวด้วย

ผส.บอ. เสนอแนะว่าควรมีการจัดทำโครงการเปียกสลับแห้งแก้งข้าวที่โครงการสระเก็บน้ำพระราม ๙ โดยต้องทำให้เกษตรกรได้เห็นว่าการทำนาเปียกสลับแห้งแก้งข้าวนั้น แตกต่างจากการทำนาแบบแปลงปกติในส่วนใด และผลผลิตที่ได้แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

๓. ผส.บอ. ได้ชักถามเกี่ยวกับการทำแปลงเปียกสลับแห้งแก้งข้าวที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยแปลงของเกษตรกรเองนั้น มีการดำเนินงานอย่างไร

ผชน.บอ. ได้ชี้แจงว่าในส่วนของการเตรียมดิน ดูแล และเก็บเกี่ยวนั้น เกษตรกรจะดำเนินการเอง และในส่วนของผู้หน้าพื้นที่ของสถานีทดลองการใช้น้ำชลประทานจะดำเนินการในเรื่อง การเก็บข้อมูลวัดน้ำ เก็บข้อมูลความเจริญเติบโต และการเก็บเกี่ยวในบางส่วนเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับแปลงปกติ

๒) “การศึกษาเกณฑ์ความปลอดภัยเขื่อน สำหรับเครื่องมือวัดพฤติกรรมเขื่อนของเขื่อนดินกรณีศึกษาเขื่อนลำปาว” โดย นายเอกพงษ์ แนนอุดร (ผู้แทน ผปช.บอ.)

ซึ่งโครงการนี้ดำเนินการร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วัตถุประสงค์

๑. วิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือวัดพฤติกรรมเขื่อน

๒. กำหนดเกณฑ์เครื่องมือตรวจวัดเพื่อบ่งบอกสถานะความมั่นคงปลอดภัยเขื่อน และพัฒนาให้เป็นระบบเสมือนผู้เชี่ยวชาญ เพื่อบูรณาการกับโครงการระบบติดตามตรวจวัดข้อมูลระยะไกล ด้านความปลอดภัยเขื่อน ให้สามารถเตือนภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เสนอแนวทางการปรับปรุงตัวเขื่อน และเครื่องมือวัดพฤติกรรมของเขื่อนลำปาว

เกณฑ์ความปลอดภัยเขื่อน

- ระดับปกติ (Normal) แสดงสถานะที่เขื่อนมีความปลอดภัย มีพฤติกรรมเป็นปกติ ทั้งที่ได้จากการตรวจวัดจากเครื่องมือวัดพฤติกรรมเขื่อนและการสำรวจในสนาม โดยพฤติกรรมที่เป็นปกตินี้จะสอดคล้องกับการออกแบบในปัจจุบัน

- ระดับเฝ้าระวัง (Alert) แสดงสถานะที่เขื่อนยังคงปลอดภัย แต่มีพฤติกรรมที่สงสัยว่าจะนำไปสู่ความไม่ปลอดภัยได้

- ระดับแจ้งเตือน (Alarm) แสดงสถานะที่เขื่อนมีพฤติกรรมที่ไม่ปกติและอาจลุกลามให้เขื่อนเข้าสู่อันตราย กล่าวคือมีอัตราความปลอดภัยลดลง

กิจกรรมและการวิเคราะห์ที่จำเป็นในแต่ละช่วงเวลา

ช่วงเวลาออกแบบ-ก่อสร้าง

การจัดทำ As-built drawing และ As-built report และจัดทำเกณฑ์ในการเตือนภัย ด้วยเครื่องมือวัดพฤติกรรม

ช่วงเวลาระหว่างใช้งาน

การจัดทำ Log Book รวมเหตุการณ์ระหว่างการใช้งาน การตรวจสอบสภาพเขื่อน การวิเคราะห์เครื่องมือวัดพฤติกรรม การตั้งงบประมาณในการบำรุงรักษา การวิเคราะห์และปรับปรุงสภาพ

ช่วงการลดความสูญเสียเมื่อเกิดการพิบัติ

การวิเคราะห์ Dam Brek การวิเคราะห์ความเสี่ยง การจัดทำแผนเตือนภัย การจัดทำแผนอพยพ

วิธีการดำเนินการเพื่อความปลอดภัยเขื่อน

๑) การตรวจสอบด้วยสายตา (Visual inspection)

๒) เครื่องมือวัด (Dam instrument)

๓) การสำรวจและทดสอบเพิ่มเติม

๔) การวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองเพื่อคาดการณ์พฤติกรรมเขื่อน

การให้คะแนนสภาพความเสี่ยงเขื่อนในสนาม

ระดับ ๑ หมายถึง สภาพองค์ประกอบ มีความสมบูรณ์หรือทำหน้าที่เป็นปกติ

ระดับ ๒ หมายถึง สภาพองค์ประกอบ มีความเสียหายเล็กน้อย (มีแนวโน้มไปทางปกติ)

ระดับ ๓ หมายถึง สภาพองค์ประกอบ มีความเสียหาย ควรวิเคราะห์หรือตรวจวัดและติดตามพฤติกรรมเป็นพิเศษเพื่อประเมินความปลอดภัย อาจสามารถรอการซ่อมแซมได้ (มีแนวโน้มไปทางไม่ปกติ)

ระดับ ๔ หมายถึง สภาพองค์ประกอบ มีความเสียหายมาก มีผลต่อการพิบัติอย่างเห็นได้ชัด จำเป็นที่ต้องการซ่อมแซมโดยทันที

บริเวณที่ควรตรวจสอบสม่ำเสมอ

โดยภาพรวมแล้วเขื่อนยังมีความปลอดภัย ค่าดัชนีความเสี่ยงของทั้งเขื่อนห้วยยาง Dike และเขื่อนลำปาวอยู่ในเกณฑ์ปกติ (RI_{max} น้อยกว่า ๑.๕) สภาพเช่นนี้ การตรวจสอบสภาพเขื่อนให้ดำเนินการตามปกติ

บริเวณที่ต้องตรวจสอบสภาพแบบสม่ำเสมอ (RI_{max} ประมาณ ๒.๐)

- พื้นที่เปียกด้านท้ายน้ำ (Wet Areas) เขื่อนห้วยยาง ช่วง กม.๐+๓๐๐-กม.๐+๓๕๐ และ กม.๑+๐๐๐-๑+๐๕๐

- การเลื่อนไถล การยุบตัว เคลื่อนตัว (Sliding) กม.๐+๔๕๐ (เขื่อนห้วยยาง)

- หลุมยุบบนสันเขื่อนและลาดเขื่อนด้านท้ายน้ำของเขื่อนลำปาวตั้งแต่ กม.๖+๖๐๐ - กม. ๖+๘๐๐

แผนการบำรุงรักษาเขื่อน

ปัจจัยที่มีคะแนนสภาพการตรวจสอบสูง (คะแนนเท่ากับ ๔) แต่ไม่จำเป็นต้องเร่งปรับปรุง สามารถบำรุงรักษาตามแผนและงบประมาณประจำปี

- สภาพต้นไม้ วัชพืช

- การขุดร่องย้ายวัสดุ

- การกัดเซาะโดยคลื่น

- สภาพของ Toe drain

- การกัดเซาะจนเกิดเป็นร่องลึก (erosion) จำเป็นต้องปรับปรุง

การประเมินความปลอดภัยของเขื่อนและการติดตามพฤติกรรมของเขื่อนเมื่อเก็บน้ำสูง

๑) ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมเขื่อนจากเครื่องมือวัดพฤติกรรมเขื่อน

๒) ผลการวิเคราะห์จากแบบจำลอง

๓) เกณฑ์การตรวจวัดพฤติกรรม

Scenario ในการจำลองการไหลซึม

ดำเนินการวิเคราะห์ย้อนกลับ (Back analysis) โดยวิเคราะห์ทั้งก่อนและหลังปรับปรุงเขื่อน ดำเนินการวิเคราะห์พยากรณ์ ที่สมมติให้เกิดความไม่ปกติในชั้นดิน

๑. ดินถมมี Wet layer แทรกและเกิดการลู่กลาม

๒. ชั้นฐานรากมีพฤติกรรมของ Backward erosion ถึงร่องแกนดินเหนียว

ผลการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลอง

๑. กรณีชั้นดินปกติ แสดงให้เห็นว่าตัวเขื่อนยังคงมีความมั่นคง

๒. กรณีชั้นดินโปร่งน้ำแทรกในตัวเขื่อน ทุก ๕ เมตร และลู่กลามไปถึงด้านท้ายน้ำ จะทำให้ระดับน้ำในตัวเขื่อนสูงขึ้นและเม็ดดินสามารถถูกพัดพาได้ อีกนัยหนึ่งแสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันไม่มี Wet layer มากอย่างที่จำลอง ซึ่งสรุปได้ว่าปัจจุบันตัวเขื่อนยังมีความปลอดภัย แต่หากดินบดอัดถูกกัดเซาะต่อเนื่องไปอีกเป็นเวลานานย่อมทำให้เขื่อนเกิดการกัดเซาะและรั่วซึม

๓. กรณีเกิด Backward erosion (piping) ในชั้นดินฐานรากที่เป็นทรายละเอียด ถ้าเกิดสมบูรณแกนดินเหนียวจะถูกกัดเซาะไปด้วย ด้วยเหตุที่วัสดุฐานรากที่เป็นดินมีความเหนียวต่ำ ย่อมเปิดโอกาสให้เกิดการกัดเซาะ จำเป็นต้องประเมินการกรองของชั้นฐานราก รวมถึงขนาดของรอยแตกหรือช่องเปิดในฐานรากที่อยู่ด้านท้ายน้ำ

๓) “สิ่งที่ได้จากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร KM Refreshing Course รุ่นที่ ๔” โดย นายวิจักขณ์ ศรีจันทร์ , นายสุภัทรชัย จุมทอง , นางยานี กลิ่นเจริญ และนางสาวพรทิพย์ กาญจนพรหม ผู้แทนเครือข่าย KM สบอ.

ประเภทของความรู้ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) คือ ความรู้ที่เขียนอธิบายออกมาเป็นตัวอักษร เช่น ทฤษฎี หลักวิชา การสังเคราะห์ วิจัย ใช้สมอง (Intellectual) เป็นกฎเกณฑ์มาตรฐานขั้นตอนผ่านการพิสูจน์ เป็นรูปธรรมชัดเจน ซึ่งจะต้องเข้าถึงข้อมูลก่อน นำข้อมูลไปปรับใช้ เรียนรู้ยกระดับ และรวบรวม/จัดเก็บ เพื่อจะได้นำมาใช้ประโยชน์ได้สะดวก รวดเร็ว

๒. ความรู้แบบฝังลึกหรือความรู้แฝงเร้น (Tacit Knowledge) คือ ความรู้ฝังอยู่ในตัวคน ไม่ได้ถอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร หรือบางครั้งก็ไม่สามารถถอดเป็นลายลักษณ์อักษรได้ ความรู้ที่สำคัญส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นความรู้แฝงเร้นอยู่ในคนทำงาน และผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเรื่อง ไม่สามารถอธิบายโดยใช้คำพูดได้ ซึ่งจะต้องเน้นมีใจแบ่งปัน และเรียนรู้ร่วมกันเป็นหลัก

ประโยชน์ของการจัดการความรู้

- ๑) เพิ่มประสิทธิภาพคนภายในหน่วยงานและองค์กร
- ๒) ป้องกันการสูญหายของความรู้ ภูมิปัญญา
- ๓) เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและการอยู่รอด
- ๔) เพิ่มขีดความสามารถในการตัดสินใจ
- ๕) เพิ่มมูลค่า คุณค่า นวัตกรรมในองค์กร
- ๖) เปลี่ยนวัฒนธรรมแนวตั้งเป็นแนวราบเรียนรู้ได้
- ๗) เพิ่มความกลมเกลียวในหน่วยงาน
- ๘) เกิดการพัฒนาคนและองค์กรเป็น LO

กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)

- ๑) การบ่งชี้ความรู้
- ๒) การสร้างและแสวงหาความรู้
- ๓) การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ
- ๔) การประมวลและกลั่นกรอง
- ๕) การเข้าถึงความรู้
- ๖) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้
- ๗) การเรียนรู้

กระบวนการบริหารจัดการเปลี่ยนแปลง (Change Management Process)

- ๑) การเตรียมการและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- ๒) การสื่อสาร
- ๓) กระบวนการและเครื่องมือ
- ๔) การเรียนรู้
- ๕) การวัดผล
- ๖) การยกย่องชมเชยและการให้รางวัล

กลยุทธ์การจัดการความรู้ กรมชลประทาน

- กรมชลประทานมุ่งจัดการความรู้ สู่ LO
- เส้นทางการจัดการความรู้กรมชลประทาน
- กลยุทธ์การจัดการความรู้ กรมชลประทาน (กลยุทธ์ โยนบอล จัดเก็บ กระตุ้น)
- CMP into KMP กรมชลประทาน

การสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในองค์กร

การจัดการความรู้เริ่มต้นที่การระบุมารู้และการสร้างให้เกิดความรู้ขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม จึงจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการสร้างความรู้ที่ชัดเจนให้เกิดขึ้น

เครื่องมือ KM

เครื่องมือ KM มีหลายตัว ซึ่งการใช้เครื่องมือจะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในแต่ละกรณี และสถานการณ์นั้นๆ เช่น

๑) AAR : After Action Review คือ การประชุมกลุ่มเพื่อทบทวนการปฏิบัติงานที่ได้ทำไปแล้วว่ามีผลอย่างไร มีอะไรที่เป็นความรู้ที่เรียนและสามารถนำไปใช้พัฒนาการทำงานในครั้งต่อไป ทั้งตนเอง และบุคคลอื่น

๒) ชุมชนนักปฏิบัติ (Communities of Practice : CoP) คือ กลุ่มคนที่มีวิชาชีพเดียวกัน มารวมตัวกัน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ โดยมีความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกัน

๓) Coaching in KM Framework คือ กระบวนการที่ช่วยพัฒนาศักยภาพที่อยู่ในบุคคล ให้นำออกมาใช้ประโยชน์หรือใช้ได้เต็มที่มากขึ้น

- ชี้แนะ แนะนำการทำงาน การใช้ชีวิต
- ให้ข้อมูลความรู้ การสอน การฝึกหัด
- กระตุ้น จูงใจ ให้โอกาสพนักงานในการพัฒนาตนเอง พัฒนาการทำงานเพื่อผลงาน

ที่ดีขึ้น

วัฒนธรรมการจัดการความรู้ กรมชลประทาน

- ๑) บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- ๒) ร่วมกันสร้างนวัตกรรมให้องค์กร
- ๓) แลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้
- ๔) สร้างองค์ความรู้ให้องค์กรเพิ่มมากขึ้นตลอดเวลา

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

๑) ผส.บอ. แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าได้เข้าร่วมประชุมคณะทำงานจัดการความรู้ KM Team เป็นครั้งแรก จากเดิมเป็น ผส.สธ. ก็สนับสนุนในด้านการจัดการความรู้และให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และในส่วนของสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยาก็จะให้การสนับสนุนในด้านการจัดการความรู้อย่างเต็มที่ เนื่องจากการจัดการความรู้ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในทุกสำนักมีปัญหาในเรื่องอัตราค่าจ้าง ส่งผลให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานอาจล่าช้า หากมีการถ่ายทอดองค์ความรู้และมีการจัดการความรู้ที่บุคลากรที่มาบรรจุใหม่ ก็จะสามารถเรียนรู้งานได้เร็วยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยาประสบความสำเร็จต่อไป

๒) นายไกรนิธิ รัตนธาดา เลขานุการคณะทำงาน KM Team แนะนำข้าราชการบรรจุใหม่ ซึ่งบรรจุที่ฝ่ายจัดสรรน้ำที่ ๑ ส่วนบริหารจัดการน้ำ จำนวน ๒ ราย คือ นางสาววิษุณี อ้อรัตน์ วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ และนายฤกษ์รัตน์ พนมขวัญ วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ

๓) นายพงศกรณ์ สุวรรณพิมล ที่ปรึกษา สบอ. ขอเสนอแนะว่าควรมีการจัดระดมความคิด บุคลากรที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของกรมชลประทานในแต่ละรุ่น เพื่อนำมาพัฒนางานใน ด้านการจัดการความรู้ของสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยาต่อไป

๔) ว่าที่ ร.ท. ธนาศักดิ์ ทับโตน เสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องการจัดการความรู้ของสำนักบริหาร จัดการน้ำและอุทกวิทยา อยากให้มีการเชิญหน่วยงานที่มีภารกิจใกล้เคียงกับสำนักมาร่วมรับฟัง ซึ่งสำนัก อาจได้รับข้อเสนอแนะ และได้รับมุมมองใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนางานภายในสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยาต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

.....
(นายไกรนิธิ รัตนธาดา)
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

.....
วริ๓๓ มูลสาร

.....
(นางสาววนิดา มูลสาร)
ผู้จัดรายงานการประชุม